

MODERN KLASİKLER Dizisi -45

HALİL CİBRAN MECZUP

ÇEVİREN:
KENAN SARIALIOĞLU

TÜRKİYE BANKASI
Kültür Yayınları

11. basım

HALİL CİBRAN
MECZUP

ÖZGÜN ADI
LE FOU

© TÜRKİYE İŞ BANKASI KÜLTÜR YAYINLARI, 2014
Sertifika No: 40077

EDİTÖR
GAMZE VARIM

GÖRSEL YÖNETMEN
BİROL BAYRAM

DÜZELTİ
MEHMET CELEP

GRAFİK TASARIM VE UYGULAMA
TÜRKİYE İŞ BANKASI KÜLTÜR YAYINLARI

1. BASIMEKİM 2014, İSTANBUL
11. BASIM NISAN 2020, İSTANBUL

ISBN 978-605-332-285-6

BASKI: UMUT KAĞITÇILIK SANAYİ VE TİCARET LTD. ŞTİ.
Keresteciler Sitesi Fatih Caddesi Yüksek Sokak No: 11/1 Merter Güngören/İstanbul
Tel. (0212) 637 04 11 Sertifika No: 45162

Bu kitabın tüm yayın hakları saklıdır.
Tanıtım amacıyla, kaynak göstermek şartıyla yapılacak kısa alıntılar dışında
gerek metin, gerek görsel malzeme yayınevinden izin alınmadan hiçbir yolla
çoğaltılamaz, yayımlanamaz ve dağıtılamaz.

TÜRKİYE İŞ BANKASI KÜLTÜR YAYINLARI
İstiklal Caddesi, Meşelik Sokak No: 2/4 Beyoğlu 34433 İstanbul
Tel. (0212) 252 39 91 Faks (0212) 252 39 95
www.iskulttur.com.tr

ÇEVİREN: KENAN SARIALİOĞLU

1946'da Of/Trabzon'da doğdu. Şair, felsefeci ve çevirmen. İstanbul Üniversitesi Felsefe Bölümü'nü "Materyalizm ve Ahlak" teziyle bitirdi. Aynı üniversitenin Sosyal Bilimler Enstitüsü'nde "Modern Türk Edebiyatında Şiir ve Felsefe İlişkisi" konulu doktora çalışması var. *Yalağuz* adlı toplu şiirlerinden sonra *Temmuz Sağanakları*'nı yayımladı. Hayyam'dan Cibran'a, Baudelaire'den Cioran'a, Doğu'dan, Batı'dan birçok şair ve yazarın yapıtlarını Türkçeye kazandırdı. Halen Mardin Artuklu Üniversitesi Felsefe Bölümü'nde öğretim üyesi.

Modern
Klasikler
Dizisi - 45

Halil
Cibran

Meczip

Çeviren: Kenan Sarıalioğlu

İçindekiler

Mezcup	1
Tanrı	3
Dostum	5
Korkuluk	7
Uyurgezerler	8
Bilge Köpek	9
İki Keşiş	10
Vermek ve Almak	12
Yedi Benlik	13
Savaş	15
Tilki	16
Bilge Kral	17
Emel	19
Yeni Haz	20
Öteki Dil	21
Nar	23
İki Kafes	25
Üç Karınca	26
Mezar Kazıcı	27
Tapınağın Basamaklarında	28
Kutsanmış Kent	29
İyi Tanrı ve Kötü Tanrı	31
Yenilgi	32
Gece ve Mezcup	34
Yüzler	36
En Büyük Deniz	37
Çarmıhtaki Adam	39
Gökbilimci	41

Yakıcı Arzu	42
Bir Ot Filizinin Dedikleri	44
Göz	45
İki Bilge	46
Hüznüm Doğduğunda	47
Neş'em Doğduğunda	49
"Kusursuz Dünya"	50

Meczip

Nasıl meczup olduğumu bilmek ister misiniz?

Bakın nasıl oldu: Bir gün, nice tanrı doğmadan çok önce, derin bir uykudan uyandım ve gördüm ki bütün maskele- rim –yedi yaşamım boyunca biçim verip taşıdığım yedi mas- kem– alınmıştı. Maskesiz bir halde, “Hırsızlar, hırsızlar, lanet olası hırsızlar!” diye bağırarak kalabalıklarla dolup taşan sokaklarda koşuşturup durdum.

Erkekler ve kadınlar alay ettiler; bazıları da benim bu ha- limden ürküp evlerine kapandılar.

Pazaryerine vardığımda, toy bir delikanlı bir çatıya dikil- miş “Meczup var!” diye bağırıyordu. Onu görebilmek için başımı kaldırdım; güneş ilk kez çıplak yüzümü öptü, ruhum güneşin aşkıyla tutuştu ve artık maskelerimi istemez oldum. Sonra vecd halinde şöyle haykırdım: “Kutsa, maskelerimi alan hırsızları kutsa!”

İşte böyle meczup oldum ben.

zgrlğ ve huzuru buldum meczupluğumda; yalnızlı- ğın özgürlüğünü ve anlaşılmamış olmanın huzurunu. n- k bizi anlayanlar içimizdeki bir şeye de egemen olurlar.

Ama yine de, huzurumdan dolayı boş bir gurur duygusuna kapılmayacağım: Hapishanede bir hırsız, başka bir hırsızın güvencesi altındadır.

Tanrı

Dudaklarımın ilk kez ürpererek mırıldandığı o eski günlerde, Kutsal Dağ'a tırmanıp Tanrı'ya şöyle dedim: “Ya Rab, ben Senin kulunum. Senin gizli istencin benim için Yasa'dır ve ben Sana itaat edeceğim.”

Ancak Tanrı cevap vermedi ve öfkeli bir kasırga gibi esti gitti.

Ve bin yıl sonra Kutsal Dağ'a tırmandım yeniden ve Tanrı'ya şöyle dedim: “Ey Yaratıcı, beni Sen yarattın, Sen balçıktan şekil verdin bana, tüm varlığımı Sana borçluyum.”

Tanrı yine cevap vermedi, ancak binlerce hafif kanat gibi uçtu gitti.

Ve bin yıl daha sonra, yeniden Kutsal Dağ'a tırmandım ve Tanrı'ya şöyle dedim: “Baba, ben Senin oğlunum. Merhamet ve aşkla Sen bana hayat verdin, ben de aşk ve tapınma duygularıyla miras alacağım Senin krallığını.”

Tanrı yine cevap vermedi, ancak uzak tepeleri örten sis gibi uzaklaştı gitti.

Ve bin yıl sonra Kutsal Dağ'a bir kez daha tırmandım, dedim ki Tanrı'ya: “Tanrım, Sen benim amacım ve vara-

cağım, bütünleşeceğim varlıksın; ben Senin dününü, Sen de benim yarınımsın. Ben Senin topraktaki kökünü, Sen benim gökteki çiçeğimsin ve Biz, birlikte, güneşin önünde büyürüz.”

İşte o zaman, Tanrı bana doğru eğildi ve kulağıma şefkat dolu sözler fısıldadı ve bir ırmağı bağrına çeken deniz gibi, beni de bağrına aldı.

Ben vadilere ve ovalara doğru indiğimde, Tanrı da yanımdaydı.

Dostum

Dostum, ben göründüğüm gibi değilim.

Görüntüm ise, üzerimde taşıdığım, beni senin merakından ve seni benim ihmalimden koruyan, özenle örülmüş bir giysiden başka bir şey değildir.

Dost, içimdeki “ben” sessizliğin evinde yaşar, orada da sonsuza dek ulaşılmaz, yanına yaklaşılmaz olarak kalacaktır.

Ne söylediğime inanmanı ne de yaptığıma güvenmeni isteyeceğim senden; çünkü sözlerim senin öz düşüncelerinin yankısından başka bir şey olmadığı gibi, eylemlerim de senin eylem arzusunun yankısından başka bir şey değildir.

Sen bana “Rüzgâr batıya doğru esiyor,” dediğinde, “Evet, batıya doğru esiyor,” derim; çünkü ruhumun rüzgârın hafifliğine değil, denizin derinliğine sahip olduğunu bilmeni istemem.

Sen benim derin düşüncelerimi anlayamazsın, ben de onları anlamayı istemem. Ben denizle baş başa olmak isterim.

Ve Dostum, senin gündüzün benim gecemdir, tepelerde oynayan öğle ışıklarından ve vadilere uzanan erguvan gölgelerden söz ettiğimde bile; çünkü sen benim karanlığımın

şarkılarını duyamazsın, göremezsın yıldızlara çarpan kanatlarımı; ben de çok mutluyum beni göremediğin, duymadığın için. Ben geceyle baş başa kalmak isterim.

Sen Cennetine doğru yükseldiğinde, ben Cehennemime doğru inerim; sen bana aşılmaz uçurumların içinde “Arkadaşım, yoldaşım” diye seslensen bile, benim Cehennemimi görmeni istemezdim. Alev gözlerini yakar, duman burun deliklerine dolardı. Seni oraya kabul edemeyecek kadar seviyorum Cehennemimi. Ben Cehennem’de yapayalnız olmak isterim.

Hakikat’i, Güzellik’i ve Erdem’i seviyorsun; ben de, seni hoşnut etmek için, onları sevmek uygun düşer diyorum. Ama senin sevdiğin bu şeylere gülüyorum içimden. Ancak yine de benim güldüğümü görmeni istemem. Ben yalnız başıma gülmek isterim.

Dostum, sen iyisin, hem ihtiyatlı hem bilgesin; dahası, kusursuzsun. Ben de bilgece ve ihtiyatla konuşuyorum seninle. Ancak yine de, meczubum ben. Ama gizliyorum meczupluğumu. Ben yalnız başıma meczup olmak isterim.

Dostum, sen benim dostumsun, ama nasıl sağlayabilirim ki anlamanı? Benim yolum senin yolun olmasa da, birlikte yürürüz, el ele.

Korkuluk

Bir gün, bir korkuluğa şöyle dedim: “Tarlanda böyle tek başına durmaktan yorulmaz mısın?”

Dedi ki bana: “Korkutmanın hazzı öyle derin, öyle sürekli ki, asla yorulmam.”

Bir an düşündükten sonra, “Doğru,” dedim, “ben de yaşadım bu hazzı.”

Korkuluk cevap verdi: “Sadece, benim gibi, içi saman dolu olanlar bilirler bunu.”

Beni pohpohluyor mu, aşağılıyor mu, anlayamadan bıraktım korkuluğu gittim.

Geçen bir yıl içinde korkuluk filozof oldu.

Ve yeniden oradan geçtiğimde, korkuluğun şapkasının altında, iki kuzgunun yuva yaptığını gördüm.

Uyurgezerler

Doğduğum şehirde, bir kadın ve kızı yaşıyordu; ikisi de uyurgezerdi.

Bir gece, dünya sessizliğe gömülmüşken, anne ve kızı, uykuda olsalar da, yürürlerken sisler altındaki bir bahçede karşılaştılar.

Anne konuştu ve şöyle dedi: “İşte! İşte benim düşmanım! Gençliğimi mahveden, hayatını benim hayatımın yıkıntıları üzerine kuran sensin! Seni bir öldürebilsem!”

Kız da konuştu ve şöyle dedi: “Hey gidi iğrenç, bencil ve yaşlı kadın, özgür benliğimle ben arasına giren, hayatımı kendi solgun hayatının bir yankısı haline getirmek isteyen sen değil misin! Öldüğünü bir görebilsem!”

O anda bir horoz öttü, iki kadın da uyandılar. Anne, tatlı tatlı, “Sen misin, canım!” dedi kızına. Kızı da cevap verdi incelikle: “Evet, sevgili anneciğim!”

Bilge Köpek

Bir gün, bilge bir köpek kedi topluluğunun yanından geçti.

Yaklaştığında, kedilerin çok meşgul olduğunu, ona hiç dikkat etmediklerini gördü; duraladı o zaman.

Kocaman bir kedi, ciddi bir tavırla, topluluğunun ortasından başını kaldırdı, arkadaşlarına bir göz atıp şöyle dedi: “Kardeşler, dua edelim! Siz dua ettiğinizde, daha da dua ettiğinizde, hiç kuşkunuz olmasın, gerçekten, gökten fareler yağacak.”

Köpek, bunu duyunca güldü içinden ve kendi kendine konuşarak uzaklaştı oradan: “Kör ve akılsız kediler, dualara, ibadetlere, dileklere karşılık olarak gökten fare değil, kemik yağacağını bilmiyorlar! Benden önce atalarımın da bildiği şeydi bu!”

İki Keşiş

Issız bir dağda, Tanrı'ya tapan ve birbirini seven iki keşiş yaşıyordu.

Bu iki keşişin pişmiş topraktan bir kâsesi vardı; sahip oldukları tek şey de bu kâseydi.

Bir gün, daha yaşlı olan keşişin kalbini kötü bir ruh ele geçirdi ve daha genç olan keşişin yanına gidip şöyle dedi: “Uzun zamandır birlikte yaşıyoruz, ayrılmak zamanıdır. Neyimiz varsa bölüşelim.”

Bunun üzerine, daha genç olan keşiş hüznünlendi ve arkadaşına dedi ki: “Kardeş, beni bırakmak zorunda kalman kahreder beni. Ama mutlaka gitmen gerekiyorsa, öyle olsun.” Sonra toprak kâseyi getirdi ve “Bunu bölüşemeyiz, Kardeş, senin olsun,” dedi. O zaman, daha yaşlı olan keşiş şu karşılığı verdi: “Sadaka istemem, sadece bana ait olanı isterim. Kâse bölüşülmeli.”

Daha genç olan keşiş cevap verdi: “Kâse kırılırsa ne işimize yarayacak? Hediye mi gerçekten kabul edemiyorsan kura çekelim.”

Yaşlı keşiş yineledi: “İstediğim yalnızca adalet, bana ait olan şeye sahip olmak isterim ben, kurayı göze alamam. Kâse bölüşülmeli.”

Genç keşişin öne sürebileceği başka bir sav kalmamıştı artık. “Gerçekten de istediğin bu ise, kâsenin bölüşülmesini istiyorsan, kıralım bitsin bu iş,” dedi. Bunun üzerine, yaşlı keşişin yüzü karardı ve bağırdı: “Ey korkak melun, kavga-dan kaçıyorsun ha!”

Vermek ve Almak

Bir zamanlar, çok sayıda iğnesi olan bir adam vardı. Bir gün, İsa'nın annesi onu görmeye geldi. "Dost," dedi, "oğlumun elbisesi yırtıldı. Tapınağa gitmeden önce onu onarmam gerek. Bana bir iğne verebilir misin?"

Adam ona iğne vermedi; ama, tapınağa gitmeden önce oğluna anlatması için, Vermek ve Almak üzerine bilgiççe bir nutuk çekti.

Yedi Benlik

Gecenin en dingin saatinde, yarı uykuya dalmışken, benim yedi Benliğim oturmuşlar, fısıldayarak konuşuyorlardı.

Birinci Benlik: Burada, bu meczubun içinde yıllarca yaşadım; gündüz kaygısını yeniledim, gece acısını yeniden yarattım. Artık kaderime daha fazla dayanamayacağım. Şimdi de isyan ediyorum.

İkinci Benlik: Senin kısmetin benimkinden daha iyi kardeş, çünkü benim talihimde bu meczubun neşeli “benliği” olmak varmış. O gülünce güler, mutlu saatlerinde şarkı söylerim, parlak fikirleri için üç kanatlı ayaklarımla dans ederim. Bu usandırıcı hayatıma karşı isyan etmek benim hakkım.

Üçüncü Benlik: Peki ya ben! Bozguna uğramış bir aşkın “benliği”, vahşi tutkuların ve hayal dolu arzuların yakıp tutuşturduğu kordan başka neyim? Kara sevdanın “benliği”yim. Bu meczuba karşı ben isyan etmeliyim.

Dördüncü Benlik: Hepinizin arasında en sefil olan benim, bana iğrenç bir nefretten ve yıkıcı bir duygudan başka hiçbir şey verilmemiştir. Ben fırtına “benliğim”, Cehennem’in kara derinliklerinde doğmuş “benlik”; hayır demek, bu meczuba hizmet etmemek benim hakkım.

Beşinci Benlik: Ben düşünen, hayal eden, açlık ve susuzluk çeken “benlik”; bilinmeyen şeylerin, henüz yaratılmamış şeylerin peşinde hiç durmaksızın koşuşturmaya mahkûmum. İsyan etmek benim hakkım, sizin değil.

Altıncı Benlik: Ben çalışan “benliğim”, acınası çile adamıyım; sabırlı elleri ve arzulu gözleriyle gündüzleri hayale çevirip, biçimsiz öğelere yeni ve ezeli-ebedi biçimler veren benim – yalnız olan benim, bu meczuba karşı ben ayaklanmalıyım.

Yedinci Benlik: Her birinizin önceden belirlenmiş bir işi olduğu için bu adama karşı isyan etmek istemeniz ne kadar tuhaf! Ah, keşke ben de sizden biri olaydım; talihi belirlenmiş bir “benlik”! Ama öyle değilim! Ben hiçbir şey yapmayan “benliğim”; siz hayatı yeniden yaratmakla uğraşırken, ben “hiçbir yer”in ve “hiçbir zaman”ın yararsız ve boş dilsizliğine gömülmüşüm. Peki komşular, söyleyin şimdi, sizin mi, yoksa benim mi isyan hakkı?

Yedinci Benlik konuşmasını bitirince, öteki altı Benlik, hiçbir karşılık vermeden, acıyarak baktılar ona; gece daha da derinleşince, birbirinin ardından, yeni ve mutlu bir itaat içinde uykuya daldılar. Ama Yedinci Benlik uyanık kaldı ve her şeyin arkasında olan hiçliğe daldı gitti.

Savaş

Bir gece, sarayda bir şenlik yapıldı. Bir adam geldi, hükümdarın önünde yerlere kapandı. Bütün davetliler ona baktılar; gözlerinden birinin yuvasından çıkmış olduğunu, göz çukurunun kanadığını gördüler. Hükümdar meraklandı: “Ne oldu size?” Adam cevap verdi: “Ey Hükümdar, ben meslekten hırsızım, o gece, mehtap da olmadığından, sarrafın kasasını çalmak istedim. Pencereden sıçrayıp girdiğimde, yanılmışım, bir dokumacının dükkânında buldum kendimi; karanlıkta, şiddetle dokuma tezgâhına çaptım ve böylece gözümü kaybettim. İşte buradayım, Ey Hükümdar, adalet istiyorum.”

Hükümdar dokumacıyı çağırttı ve gözlerinden birinin çıkarılması gerektiğine karar verdi.

“Ey Hükümdar,” dedi dokumacı, “buyruğunuz adalete uygundur. Gözümün çıkarılması normal...”

Ama, ne yazık ki, dokuduğum kumaşın iki yanını da görebilmem için iki göz gerekli bana! Fakat benim bir komşum var, kundura tamircisi, iki gözü var, ama işini yapması için tek göz yeter ona.”

Hükümdar kunduracıyı arattırdı. Adam geldi. Bir gözü çıkarıldı.

Adalet yerini bulmuş oldu.

Tilki

Bir tilki, gün doğarken gölgesine baktı ve şöyle dedi: “Bugün öğle yemeğinde bir deve yiyeceğim.” Ve bütün sabah deve arayıp durdu. Ama öğle güneşi yükseldiğinde gölgesini gördü yeniden – ve seslendi kendi kendine: “Bir fare işimi görür!”

Bilge Kral

Vaktiyle, uzaklardaki Virani kentinde hem güçlü hem de bilge bir kral yaşardı. İnsanlar gücünden dolayı ondan korkarlar, ama bilgeliğinden dolayı da onu severlerdi.

Kentin ortasında, suyu serin ve dupduru olan bir kuyu vardı. Bütün halk, hatta kral ve maiyeti de o sudan içerlerdi; zaten başka kuyuları da yoktu.

Herkesin uykuya daldığı bir gece, büyücü bir kadın bu kente girdi, kuyuya tuhaf bir sıvıdan yedi damla damlatarak şöyle dedi: “Bundan sonra bu kuyudan kim içerse meczup olacak!”

Ertesi gün, kral ve mabeyincisinin dışında, kentin bütün sakinleri bu kuyudan su içtiler ve meczup oldular. Büyücünün söylediği gibi, çıldırdı herkes.

Gün boyunca, insanlar daracık sokaklarda ve pazar-yerlerinde fısıldaşıp duruyorlardı: “Kral meczup, kralımız ve mabeyinci akıllarını kaçırdılar. Herhalde meczup bir kral tarafından yönetilemeyiz. Onu tahtından indirmemiz gerek.”

Aynı akşam, kral altın bir kâseye kuyudan su doldurmalarını buyurdu. Kendisine sunduklarında suyu doyasıya içti, sonra da mabeyincisine içirdi.

Kral ve mabeyincisi tekrar akıllarına kavuştuklarında, o Viranî kentinde büyük şenlikler vardı.

Emel

Üç adam bir meyhane masasının etrafında buluştu. Biri dokumacı, öbürü doğramacı, üçüncüsü de mezarıcıydı.

Dokumacı dedi ki: “Bugün iki altına bir kefenlik ince bez sattım. Doyasıya içelim.”

“Ben de,” dedi doğramacı, “en iyi tabutumu sattım. Şarabımıza iyi bir ızgara eti katabiliriz.”

“Tek bir mezar kazdım,” dedi mezarıcı, “ama patronum iki katını ödedi bana. Ballı pastadan da alalım.”

Bütün gece boyunca, meyhanede onlara şarap, et ve pasta taşıma telaşı vardı. Ve neşeliydiler.

Meyhaneci ellerini ovuşturdu ve karısına gülümsedi: Müşteriler bol para harcıyorlardı. Meyhaneden çıktıklarında mehtap yükselmişti, yol boyunca yürüdüler şarkılar söyleyerek, birlikte itişip kakışarak.

Meyhaneciyle karısı kapıda durup onları izlediler.

“Ah!” dedi kadın. “Bu beyler! O kadar cömert ve neşeliler ki! Her akşam gelebilseler keşke! O zaman oğlumuzun meyhaneci olup, bu ağır işte çalışmasına gerek kalmazdı; onu eğitip yetiştirebilirdik ve rahip olabilirdi.”

Yeni Haz

Dün gece yeni bir haz buldum ve bu hazzı ilk kez tadarken, bir melek ve bir şeytan evime saldırdılar. Kapımın önünde karşılaşp, benim yeni hazzımın anlamını açıklamak için itişip kakıştılar: Biri “Bu günahtır!” diye bağırırken, öbürü “Bu erdemdir!” diyordu.

Öteki Dil

Doğumumdan üç gün sonra, ipek kundağımda yatıp şaşkınlık ve korkuyla çevremdeki yeni dünyayı seyrederken, annem sütanneme sordu: “Oğlum nasıl?”

Sütannem cevap verdi: “İyidir, hanım, üç kez meme verdim; daha önce böylesine küçük ve neşeli bir çocuk görmedim.”

Öfkeliydim; ağladım: “Doğru değil anne; yatağım sert, emdiğim sütün acı bir tadı var, memelerinin kokusu burnuma çok pis geliyor, çok sefil bir haldeyim.”

Ama annem de, sütannem de anlamadı beni; çünkü konuştuğum dil, geldiğim ülkenin diliydi.

Ve hayatımın yirmi birinci gününde, beni vaftiz ederlerken, rahip anneme, “Mutlu olmalısınız hanımefendi,” dedi, “çünkü oğlunuz Hıristiyan olarak doğmuştur.”

Şaşırmıştım – rahibe şöyle dedim: “Öyleyse, gökteki anneniz, siz Hıristiyan olarak doğmadığınız için mutsuzdur, değil mi?”

Ama rahip de dilimi anlamadı.

Yedi ay sonra, bir gün, bir kâhin bana bakarak, anne-me şöyle dedi: “Oğlunuz bir Devlet adamı, büyük bir önder olacak.”

Kendimde değildim, çılgılığı bastım: “Bu yanlış bir kehanet! Çünkü müzisyen olacağım ben, başka bir şey değil, sadece müzisyen olacağım.”

Ama o yaşta da dilim anlaşılmadı – şaşkınlığım büyüktü.

Ve otuz üç yıl sonra, yani annemle sütannemin ve rahibin ölümlerinden sonra (Tanrı rahmet etsin), kâhin hâlâ yaşıyor; dün tapınağın yakınlarında ona rastladım. Konuşuyorduk, bana dedi ki: “Sizin büyük bir müzisyen olacağınızı biliyordum hep. Çocukluğunuzda bile, geleceğinizi bildim.”

Ben de ona inandım – çünkü şimdi, ben bile unuttum öbür dünyanın dilini.

Nar

Bir narın yüreğinde yaşıyordum. Bir nar tanesinin şöyle dediğini duydum: “Bir gün, ben bir ağaç olacağım ve rüzgâr dallarımda şarkı söyleyecek, güneş yapraklarımda üstünde dans edecek, ben de her mevsim güçlü ve güzel bir ağaç olacağım.”

Bunun zerine, bir başka nar tanesi konuştı: “Ben de senin kadar gençken, senin gibi düşünüyordum; ama olayları ölçüp biçip anlayabildiğim bugün, umutlarımda boş olduğunu görüyorum.”

nc bir nar tanesi de dedi ki: “İçimizde çok parlak bir gelecek vaat eden bir şey görmüyorum.”

Dördüncüsü şöyle dedi: “Hayatımızın daha güzel bir gelecek gibi bir hedefi olmasaydı, çok çekilmez olurdu.”

Beşinci nar tanesi konuştı: “Daha ne olduğumuzu bile bilmezken, ne olacağımızı tartışmanın ne âlemi var?”

Ama altıncısı cevap verdi: “Ne olursak olalım, var olmaya devam edeceğiz.”

Bir yedinci ise şöyle dedi: “Her şeyin ne olacağı hakkında bir fikrim var benim, ancak sözle ifade edemiyorum.”

Bundan sonra, sekizincisi, ardından dokuzuncusu, onuncusu, bir öbürü daha derken, tüm nar taneleri konuştular, ama ben bunca gürültü-şamata arasında hiçbir şey anlamıyordum.

Böylece, ben, aynı gün, taneleri daha az, üstelik de her zaman sessiz olan bir ayvanın yüreğine taşınıp yerleştim.

İki Kafes

Babamın bahçesinde iki kafes var: Birinde, babamın kölelerinin Ninova Çölü’nden getirmiş oldukları bir aslan, öbüründe de artık ötmeyen bir serçe.

Her gün, tan ağarırken, serçe aslana seslenir: “Günaydın sana, tutsak kardeş.”

Üç Karınca

Üç karınca, güneş altında yayılmış uyuyan bir adamın burnunda karşılaştılar. Her biri kabilesinin geleneklerine göre birbirleriyle selamlaştıktan sonra, biraz çene çalmak için orada durdular.

Birinci karınca söze başladı: “Bu tepeler, bu vadiler bugüne kadar gördüğüm en boş yerler; bütün gün tek bir tohum aradım, ama boşuna.”

İkinci karınca şöyle dedi: “Ben de, her köşeyi, her aralığı yokladım da, bir şey bulamadım. Sanıyorum, halkımın ‘hiçbir şeyin bitmediği kımıldayan kumlar’ dediği şey budur!”

Bunun üzerine, üçüncü karınca başını kaldırdı ve şöyle dedi: “Dostlarım, biz şimdilik Ulu Karınca’nın burnunda duruyoruz. Güçlü ve sonsuz bir karınca, gövdesi tümünü göremeyeceğimiz kadar büyük, gölgesi bizim sınır çekemeyeceğimiz kadar geniş, sesi bizim duyamayacağımız kadar kuvvetli; her yerde var olan yüce güçtür o.”

Üçüncü karınca bunları söylerken, öbür ikisi birbirine bakıp gülüştüler.

O anda, adam kımıldadı ve uykusunda elini kaldırıp burnunu kaşıdı. Üç karınca da ezildiler.

Mezar Kazıcı

Bir gün, ölü benliklerimden birini toprağa verdiğimde, mezar kazıcısı oradan geçti ve bana şöyle dedi: “Cenaze töreni için buraya gelenler arasında, sevdiğim insan sadece sensin.” Cevap verdim: “Bana iltifat ediyorsunuz; ama beni niçin seviyorsunuz?”

“Çünkü,” dedi mezarıcı, “onlar ağlayarak gelip ağlayarak gidiyorlar, ancak sadece sensin gülerek gelip gülerek giden.”

Tapınağın Basamaklarında

Önceki akşam, tapınağın mermer basamaklarında, iki erkek arasında oturan bir kadın gördüm. Yüzünün bir yanı solgun, öbür yanı kıpkırmızıydı.

Kutsanmış Kent

Gençliğimde, bir kentte insanların Kutsal Kitap'a uygun bir şekilde yaşadıklarını anlattılar.

Dedim ki: "Bu kenti ve onun mutluluğunu arayıp araştıracağım." Uzaktaydı. Seyahatim için gerekli hazırlıklarımı yaptım. Kırk gün sonra bu kente varıp, kırk birinci gün kentte girdim.

Ne göreyim! Kent sakinlerinin her biri tek gözlü, tek elliydi. Şaşırdım ve kendi kendime sordum: "Bu kutsal kentte, nasıl olur da, insanlar böyle tek elli, tek gözlü olurlar?"

Ama onların da şaşkınlık içinde olduklarını gördüm: Benim iki elim, iki gözüm olmasına hayret ediyorlardı. Aralarında konuşurlarken, sordum onlara: "Herkesin Kutsal Kitap'a göre yaşadığı kent, gerçekten burası mı?" Dediler ki:

"Evet, kutsal kent burası."

"Peki," dedim, "ne oldu size? Sağ eliniz ve sağ gözünüz nerede?"

Heyecanlandılar. "Bizimle gel, görürsün," dediler bana.

Beni kentin ortasındaki tapınağa götürdüler. Orada bir yığın el ve kurumuş göz gördüm. "Eyvah!" dedim. "Hangi kıyıcı fatih size bunu yaptı?"

Bir mırıldanma başladı aralarında. İçlerinde daha yaşlıca olan biri yaklaşıp şöyle dedi bana: “Biz kendimiz böyleyiz. Tanrı içimizdeki şeytanı yenımemize izin verdi.”

Beni tapınağın ana sunağına doğru götürdü. Oradakilerin hepsi bizi izledi. Sunağın yukarısında kazınmış bir yazıt gösterdi. Okudum:

“Eğer sağ gözün günah işlemene neden olursa, onu çıkar at. Çünkü vücudunun bir üyesinin yok olması, bütün vücudunun cehenneme atılmasından iyidir. Eğer sağ elin günah işlemene neden olursa, onu kes at. Çünkü vücudunun bir üyesinin yok olması, bütün vücudunun cehenneme gitmesinden iyidir.”*

Anladım o zaman. Kalabalığa döndüm ve bağırdım: “Aranızda biri yok mu, kadın ya da erkek, iki eli, iki gözü olan?”

Cevap verdiler: “Hayır, böyle biri yok. Ancak Kutsal Kitap’ı henüz okuyamayacak ve oradaki buyrukları anlayamayacak kadar küçük olanlar var.”

Tapınaktan çıktığımızda, Kutsanmış Kent’i hemen terk ettim. Çünkü çocuk değildim artık, Kutsal Kitap’ı da okuyabilirdim.

* Matta (5: 29-30) [*Kutsal Kitap: Eski ve Yeni Antlaşma*, Kitabı Mukaddes Şirketi, İstanbul, 3. Basım, Mart 2003].

İyi Tanrı ve Kötü Tanrı

İyi Tanrı ile Kötü Tanrı dağın doruğunda karşılaştılar.

İyi Tanrı, “Günaydın sana, kardeş,” dedi.

Kötü Tanrı cevap vermedi.

İyi Tanrı üsteledi. “Bugün keyfin yok, herhalde,” diye seslendi.

“Evet,” dedi Kötü Tanrı, “çünkü bu son zamanlarda sık sık seninle karıştırıldım, senin adınla seslendiler ve senmişim gibi davrandılar bana. Bu da hoşuma gitmiyor.”

İyi Tanrı da şöyle dedi: “Ama beni de seninle karıştırdılar, senin adını verdiler bana çoğu zaman.”

Kötü Tanrı, insanların aptallıklarına lanet okuyarak çekip gitti oradan.

Yenilgi

Yenilgi, Yenilgim, yalnızlığım ve kimsesizliğim;
Binlerce zaferden değerlisin benim için,
Ve dünyanın tüm şanından şöhretinden
daha tatlısın yüreğime.
Yenilgi, Yenilgim, kendime dair bilgim ve başkaldırım,
Senin sayende bilirim hâlâ genç
ve çevik olduğumu
Ve solmuş defnelerin tuzağına düşmek
zorunda olmadığımı.
Sende, buldum kimsesizliği
Ve kaçak ve horlanmış olmanın sevincini.
Yenilgi, Yenilgim, kıvılcım saçan kılıcım
ve kalkanım,
Gözlerinde, okudum
Taç giymenin kölelik olduğunu,
Ve anlaşılmanın alçalmak olduğunu,
Sahip olmanın, bütünlüğe ulaşmak
Ve olgun bir meyve gibi, düşmek ve tüketilmek
olduğunu, okudum gözlerinde.

Yenilgi, Yenilgim, benim yürekli eşim,
Duymalısın şarkılarımı, çığlığımı, sessizliğimi,
Senden başka hiç kimse söz edemeyecek
kanat vuruşlarımdan,
Ve denizlerin gürlemesinden,
Geceleri yanıp tutuşan dağlardan,
Sarp ve kayalık ruhuma
yalnız sen tırmanacaksın.
Yenilgi, Yenilgim, benim ölmez cesaretim,
Sen ve ben, birlikte güleceğiz kasırgayla,
Ve ikimiz, mezarlar kazacağız içimizde ölenler için,
Şevkle tutunacağız güneşe,
Tehlikeli olacağız!

Gece ve Meczup

“Senin gibiyim, ey Gece! Karanlık ve çıplak; gündüz-düşlerimin ötesinde ateşten yolda yürürüm ve ayağımın yere bastığı yerde, dev bir meşe ağacı görünür.”

“Hayır, benim gibi değilsin, ey Meczup! Kumda bıraktığın ayak izinin ne kadar büyük olduğunu görmek için arkana bakmaya devam ediyorsun.”

“Senin gibiyim, ey Gece! Sessiz ve derin; yalnızlığımın yüreğinde bir çocuk tanrıça, henüz dünyaya gelenin içinde de, Cennet Cehennem’e dokunur!”

“Hayır, benim gibi değilsin, ey Meczup! Çünkü sen acının karşısında hâlâ titriyorsun, uçurumların şarkısı da ürkütüyor seni.”

“Senin gibiyim, ey Gece! Yabanıl ve korkunç, çünkü kulaklarım ele geçirilmiş halkların feryatlarıyla, unutulmuş topraklar için inleyişlerle dolu.”

“Hayır, benim gibi değilsin, ey Meczup! Cüce-benliğini dost bilmeye devam ediyorsun ve dev-benliğinin suç ortağı olamıyorsun.”

“Senin gibiyim, ey Gece! Kıyıcı ve korkunç, çünkü kalbim denizde tutuşan gemilerin alevleriyle aydınlanmış, dudaklarım ölü savaşçılarının kanıyla ıslanmıştır.”

“Hayır, benim gibi değilsin, ey Meczip! Çünkü kardeş bir ruhun arzusuyla dolusun, kendin de bir yasa değilsin hâlâ.”

“Senin gibiyim, ey Gece! Sevinçli ve hoşnut, çünkü gölgede oturan kişi taze şaraptan sarhoştur, beni izleyen gölgede sevinçle günah işler.”

“Hayır, benim gibi değilsin, ey Meczip! Çünkü senin ruhun yedi katlı örtüyle kaplanmış, yüreğini de elinde taşı-mıyorsun.”

“Senin gibiyim, ey Gece! Sabırlı ve tutkulu, çünkü binlerce ölü sevgili göğsümde, solmuş öpücüklerimin kefeniyle gömülmüş yatar.”

“Gerçekten, ey Meczip, benim gibi misin? Benim gibi misin? Bir savaş atı gibi kasırgaya binebilir misin? Bir kılıç gibi yıldırım kavrayabilir misin?”

“Senin gibi, ey Gece! Senin gibi, güçlü ve yüce, tahtım da yıkılmış tanrılar yığınının üstünde kurulu; önümden de, yüzüme bile bakamadan, sadece giysimin eteğini öpen günler geçip gider.”

“Benim gibi misin, kalbimin en karanlık çocuğu? Anlayabilir misin yabancı düşüncelerimi, o engin dilimi konuşabilir misin?”

“Gerçekten, biz ikiz kardeşiz, ey Gece! Çünkü sen ifşa ediyorsun evreni, ben de ruhumu!”

Yüzler

Binlerce ifadesi olan bir yüz ile sanki kalıptan çıkmış gibi tek bir ifadesi olan bir yüz gördüm.

Ardındaki çirkinliği saklayamayan bir yüz ile ne kadar güzel olduğunu keşfetmek için maskesini kaldırmam gereken bir yüz gördüm.

Kırıışmış, ama hiçbir anlam taşımayan bir yüz ile üstünde her şeyin apaçık görüldüğü yalın ve yapmacıksız bir yüz gördüm.

Kendi gözlerimin örmüş olduğu ve gizli gerçekliği açığa vuran bir dokunun içinden baktığım için tanıyorum ben o yüzleri.

En Büyük Deniz

Ruhum ve ben, yıkanmak için büyük denize gittik. Kıyıya vardığımızda, gizli ve ıssız bir yer aramaya koyulduk.

Ama yürürken, kül renginde bir kayanın üstüne oturmuş bir adam gördük. Torbasından bir tutam tuz alıyor ve denize atıyordu.

“Bu karamsar biri,” dedi ruhum, “gidelim buradan. Burada yıkanamayız.”

Denizin küçük bir girinti yaptığı yere varıncaya kadar yürüdük. Orada, beyaz bir kayanın üstüne oturmuş, elindeki işlenmiş bir mücevher kutusundan denize şeker atan bir adam gördük.

“Bu iyimserdir,” dedi bana ruhum, “bizim çıplak vücudumuza bakmamalı.”

Daha uzağa gittik. Kumsalda, ölü balıkları toplayıp onları şefkatle suya atan bir adam gördük.

“Onun önünde yıkanamayız,” dedi bana ruhum. “Bu adam insansever.”

Ve yolumuza devam ettik.

Kum üzerinde gölgesinin izlerini çizen bir adamla karşılaştık. Koca dalgalar gelip izleri siliyor, ama o bir daha, bir daha çizmeye çalışıyordu.

“Bu gizemcidir,” dedi bana ruhum, “onu rahat bırakalım.”

Sakin bir koya varıncaya kadar devam ettik. Köpükleri toplayıp, kaymaktaşıdan bir kâseye koyan bir adam gördük.

“Bu idealisttir,” dedi bana ruhum, “şüphesiz, çıplaklığımızı görmemeli.”

Uzaklaştık. Ansızın, çığlık çığlığa bir ses duyduk: “Bu, deniz! Bu, derin deniz! Engin ve güçlü deniz!” Sesin kaynağına ulaştığımızda, sırtı denize dönük, denizin fısıltısını duymak için kulağına deniz kabuğu tutan bir adam gördük.

Ve ruhum dedi ki: “Geçelim. Bu adam, sahip olamayacağı şeye sırtını dönen, sahip olabildiği şeyden hoşnut olan bir maddecidir.”

Yolumuza devam ettik. Kayaların arasında otlarla kaplı bir yerde, başını kuma gömmüş bir adam vardı. “Burada yıkanabiliriz, o bizi göremez,” dedim ruhuma.

“Hayır, binlerce kez hayır,” dedi ruhum. “Bu, gördüğün insanların en kötüsüdür. Ruhunu gizleyen tam bir softadır.”

Bunun üzerine, derin bir hüznü sardı ruhumun yüzünü; sesinde de belirdi bu. “Gidelim buradan,” dedi, “yıkanabileceğimiz ıssız ve saklı bir yer yok. Bu rüzgârın altın saçlarını dağıtmasını ya da temiz göğsümü çıplak bırakmasını istemem. Işığın çıplak kutsallığını ortaya çıkarmasına da izin veremem.”

O zaman, en büyük denizi aramak üzere, bu denizi terk ettik.

Çarmıhtaki Adam

İnsanlara haykırdım: “Çarmıha gerilmek istiyorum!”

Onlar da cevap verdi: “Neden senin kanın fışkırmalı başımızın üstüne?” Ben de dedim ki: “Sizi coşturmak için meczupları çarmıha germekten başka ne yapılabilir?”

Bana kulak verdiler ve çarmıha gerildim. Hem çarmıha gerilmem yatıştırdı beni.

Ve yer ile gök arasında asılı kaldığımda, beni görmek için başlarını kaldırdılar. Daha önce başlarını hiç yukarı kaldırmadıkları için aşka gelip coştular.

Ancak, orada, bana bakarlarken, içlerinden biri bağırdı: “Neyin kefareтини ödemeye çalışıyorsun?”

Bir diğeri: “Hangi nedenle kurban ediyorsun kendini?”

Bir üçüncü dedi ki: “Bu bedelle dünyanın şerefini satın alabildiğini mi düşünüyorsun?”

Bunun üzerine, dördüncü bir adam dedi ki: “Bakın, nasıl da gülüyor! Böyle bir acı bağışlanabilir mi?”

Ben de, hepsine cevap vererek, dedim ki: “Sadece gülümsediğimi hatırlayın. Ne kefareт ödüyorum –ne kendimi kurban ediyorum– ne de şeref peşindeyim; kendimi bağışla-

tacak hiçbir şeyim de yok. Susamıştım – içmek için bana kanımı verin, diye size yalvarmıştım. Çünkü, bir meczup kendi kanından başka neyle giderebilir ki susuzluğunu? Dilsizdim, açılmış yaralarım aracılığıyla konuşmak istedim. Günlerinizi ve gecelerinizin tutsağıydım – ve daha engin gündüzlere ve gecelere doğru bir kapı aradım.

Ve şimdi, gidiyorum – çarmıha gerilen öbür insanların gittiği gibi. Çarmıha gerilmiş olduğumuzdan pişman olduğumuzu sanmayın; çünkü giderek sayıları çoğalan insanlar tarafından çarmıha gerilmek zorundayız; en büyük topraklar ve en büyük gökler arasında.”

Gökbilimci

Tapınağın gölgesinde, dostum ve ben, tek başına oturan kör bir adam gördük. Dostum dedi ki: “Şu adama bak, ülkemizin en bilge insanıdır.”

Bunun üzerine, dostumdan ayrılıp kör adama yaklaştım ve selam verdim. Konuştuk.

Biraz sonra ona sordum: “Bağışlayın beni, ne zamandan beri körsünüz?”

“Doğduğumdan beri,” diye cevap verdi.

Tekrar sordum: “Hangi bilgelik yolunu izliyorsunuz?”

“Gökbilimciyim,” dedi.

Sonra, elini göğsüne koyarak, dedi ki: “Ben bütün güneşleri, ayları ve yıldızları gözlemlerim.”

Yakıcı Arzu

İşte burada, erkek kardeşim dağ ile kız kardeşim deniz arasında oturuyorum.

Biz üçümüz kendi yalnızlığımızın içinde biriz, bizi birbirine bağlayan aşk da derin, güçlü ve gariptir. Üstelik, kız kardeşimin derinliğinden daha derin, erkek kardeşimin gücünden daha kuvvetli ve benim meczupluğumun garipliğinden daha gariptir bu aşk.

İlk kül rengi şafağın bizi birbirimize göstermesinden önce nice yüzyıllar geçti; bunca dünyanın doğumunu, tekâmülünü ve ölümünü görmüş olsak bile, biz her zaman ateşli ve genç kaldık.

Biz genç ve ateşliyse de, ne arkadaşımız ne ziyaretçimiz vardır; her ne kadar kesintisiz bir kucaklaşma içinde olsak da huzurlu değiliz. Arzu doyurulmadığında, tutku amaçsız kaldığında hangi huzurdan söz edilebilir ki?

Kız kardeşimin yatağını ısıtacak o ateşli Tanrı nereden gelecek? Hangi sel erkek kardeşimin ateşini söndürecek? Ve hangi kadın benim kalbime hükmedecek?

Gecenin dinginliği içinde, kız kardeşim uykusunda o ateş-tanrının bilinmeyen adını sayıklar, erkek kardeşim de uzaktan o soğuk ve kibirli tanrıçayı çağırır; ama ben uykumda kimi çağırayım? Bilmem ki...

Burada, erkek kardeşim dağ ile kız kardeşim deniz arasında oturuyorum. Üçümüz kendi yalnızlığımızın içindeyiz, bizi birbirimize bağlayan aşk da derin, güçlü ve gariptir.

Bir Ot Filizinin Dedikleri

Bir ot filizi bir güz yaprağına “Düşerken çok gürültü yapıyorsun,” dedi, “tüm kış uykularımı kaçırıyorsun!”

Yaprak öfkeyle şöyle dedi: “Soysuz ve alçak rezil! Hırçın şey, ötmeyi de bilmiyorsun! Yukarda yaşamadığın için şarkının ahenginden haberin yok.”

Güz yaprağı düştü ve uykuya daldı. İlkbahar geldiğinde, uyandı – ve bir ot filizi olmuştu.

Güz gelip de, kış uykusu yaprağı ele geçirdiğinde –yaprağın çevresine başka yapraklar düşüyordu– homurdanmaya başladı: “Ah şu güz yaprakları! Çok gürültü yapıyorlar! Bütün kış uykularımı kaçırıyorlar!”

Göz

Bir gün, Göz dedi ki: “Bu vadilerin ötesinde, mavimsi bir sisle kaplı bir dağ gördüm. Güzel, değil mi?”

Kulak, bir an dikkatle dinledikten sonra şöyle dedi: “Ama, bu dağ nerede, onu duyamıyorum.”

El dedi ki: “Dağ filan yok, ona dokunamıyorum, boşuna arıyorum onu.”

Sonra, Burun konuştu: “Dağ filan yok, kokusunu alamıyorum.”

Göz başka yere bakıyordu şimdi; ama hepsi birden, Göz’ün tuhaf yanılsaması üzerine konuşmaya başladılar ve şöyle dediler: “Göz’ün durumu iyi değil!”

İki Bilge

Eski Efkâr kentinde, iki bilge yaşıyordu. İkisi de birbirinin bilgisini hor görüyor ve küçümsüyordu. Biri tanrıların varlığını yadsıyor, öbürü buna inanıyordu.

Bir gün, pazaryerinde karşılaştılar; yandaşlarının ortasında, tanrıların varlığı ya da yokluğuyla ilgili kanıtlarını öne sürdüler. Saatlerce tartıştıktan sonra, birbirinden ayrılıp uzaklaştılar.

O akşam, tanrılara inanmayan, tapınağa gitti; sunağın önünde diz çöküp, geçmişteki dik kafalılığını bağışlamasını istedi tanrılardan.

Ve aynı saatte, öteki bilge, tanrıların varlığını savunan adam, kutsal kitaplarını yaktı. Tanrıtanımaz olmuştu.

Hüznüm Doğduğunda

Hüznüm doğduğunda, onu özenle besledim, sevgim ve şefkatimle üzerine titredim.

Ve Hüznüm büyüdü, bütün canlı varlıklar gibi güçlü, güzel ve derin hazlarla dolu.

Ve Hüznüm'le ben, sevdik birbirimizi; bizi kuşatan dünyayı da sevdik, çünkü Hüznüm'ün müşfik bir kalbi vardı ve benim kalbim de Hüzün sayesinde müşfikti.

Hüznüm'le ben, karşılıklı konuştuğumuzda, günlerimiz kanatlanır, gecelerimiz düşlerle dolardı, çünkü Hüznüm güzel konuşurdu ve ben de Hüzün sayesinde güzel konuşurdum.

Ve, Hüznüm'le ben, birlikte şarkı söylediğimizde, komşularımız pencerelere koşuşur, bizi dinlerlerdi. Şarkılarımız deniz kadar derin, ezgilerimiz garip anılarla dolu olurdu.

Hüznüm'le ben, birlikte yürüdüğümüzde, insanlar bizi sevecen bakışlarla izler, gönül alıcı bir tatlılıkla mırıldanırlardı.

Ama bize kıskançlıkla bakanlar da vardı, çünkü Hüzün asildi, ben de Hüzün'le gurur duyuyordum.

Ancak, her canlı varlık gibi Hüznüm de öldü; ben de, tek başıma, derin düşüncelere daldım.

Ve şimdi, konuştuğumda, sözcüklerim ağır geliyor kulaklarıma.

Ve şarkı söylediğimde, komşularım beni dinlemeye gelmiyorlar artık.

Ve sokaklarda yürüdüğümde, kimse bana bakmıyor.

Ancak uykumda, merhametle konuşan sesler duyuyorum: “Bakın! Orada Hüznü’nü yitiren adam uyuyor.”

Neş'em Doğduğunda

Ve Neş'em doğduğunda, onu kollarıma aldım; çatıya çıkıp haykırdım: “Gelin komşularım, gelin görün, bugün içimde Neş’e doğdu. Gelin ve güneşe gülümseyen şu mutlu şeye bakın!”

Ama komşularımdan hiçbiri Neş’e’yi görmeye gelmedi, çok şaşırdım.

Ve yedi ay boyunca her gün, çatıdan Neş’emi haykırdım – ancak hiç kimsenin umrunda değildik. Neş’e ve ben, kimse bizi merak etmeden, ziyaretimize gelmeden, yalnız kalakaldık.

Derken, Neş’e sararıp soldu ve yoruldu; çünkü benim kalbimden başka hiçbir kalp onun güzelliğini görmedi, benim dudaklarımdan başka hiçbir dudak onun dudaklarını öpmedi.

Sonunda, Neş’e yalnızlıktan öldü.

Şimdi de, Neş’emi, sadece ölü Hüznümü hatırlarken hatırlıyorum. Ne var ki, hatıra, rüzgârda bir an fısıldaşan ve sonra sesi hiç duyulmayan bir güz yaprağından başka nedir ki!

“Kusursuz Dünya”

Yitik ruhların tanrısı, tanrılar arasında yitik olan sen,
dinle beni:

Üstümüze titreyen sevgili Yazgı –meczupları, gezgin ruh-
ları koruyan sen– dinle beni:

Kusursuz bir soyun bağrında yaşıyorum, ben en kusurlu
olan.

Ben, insani bir kaos, karmakarışık öğelerden oluşan bir
yıldız bulutu, kusursuz dünyalarda yaşıyorum – yasaları ke-
sin, düzenleri sıkı, düşünceleri uyumlu, düşleri düzenli, gö-
rüşleri kabul görmüş, bilinen insanların dünyasında.

Onların erdemleri ölçülüdür, Ey Tanrım; kötülükleri de
ölçülüp biçilmiştir; loş alacakaranlığın içinden geçen (ne kö-
tülük ne de erdem olan) anlamsız ayrıntılar bile kaydedilmiş
ve sınıflandırılmıştır.

Burada, günler ve geceler çok açık bir şekilde mevsimlere
bölünmüşler, kusursuz bir kesinlikle yönetilmişlerdir.

Yemek, içmek, uyumak, çıplaklıklarını örtmek, sonra da
istenilen anda yorgunluğun tadını çıkarmak.

Çalışmak, oynamak, şarkı söylemek, dans etmek ve sonra saati geldiğinde huzur içinde yatıp uyumak.

Bunu düşünmek, şunu hissetmek; sonra da, uzaklarda, ufukta bir yıldız yükseldiğinde, düşünmekten, hissetmekten de vazgeçmek.

Gülerek komşudan bir şeyler aşırarak, tereddüt ederek bir hediye vermek, ihtiyatla övmek, ölçülü ve temkinli kınamak, bir solukla bir vücudu ateşe vermek, sonra da işgünü bittiğinde ellerini yıkamak.

Kurulu bir düzene göre sevmek, en iyi benliğini önceden tasarlanmış biçimde eğlendirmek, tanrılara üstünkörü ibadet etmek, şeytanla sinsice dolap çevirmek – sonra da bellek yitimine uğramışçasına, her şeyi unutmak.

Belirli bir gerekçe hayal etmek, ödül amacıyla çalışmak, yaşamanın tadından hoşnut olmak, acılara soyluca katlanmak – sonra da, kadehini yarın yeniden dolduracak şekilde boşaltmak.

Ey Tanrım, bütün bunlar önceden düşünülmüş, belirlenerek tasarlanıp oluşur, titizlikle gelişir, kurallarla yönetilir, akılla yönlendirilir ve sonra belirli bir törenle yok edilir ve gömülürler. Hatta sessiz mezarları bile, ruhun yatıp uyuduğu o yerler bile, işaretlenip numaralandırılmıştır.

Mükemmel bir dünyadır bu, kusursuz bir dünya, yüce bir yetkinlik dünyasıdır. Tanrı'nın bahçesindeki en olgun meyvedir, evrenin egemen düşüncesidir.

Ama, ben niçin buradayım, Ey Tanrım? Doymaz bir tutkunun taze çekirdeği, ne doğuyu ne de batıyı soran azgın bir fırtına, yanıp dağılan bir gezegenin yolunu şaşırmış bir parçası olan ben, neden burada olmalıyım?

Niçin buradayım? Ey yitik ruhların Tanrı'sı, tanrılar arasında yitik olan Tanrı, sana soruyorum!

MODERN KLASİKLER DİZİSİ'NİN DİĞER KİTAPLARI

1. SİNEKLERİN TANRISI, William Golding
Çev. Minâ Urgan
2. BİLİNMEYEN ADANIN ÖYKÜSÜ
José Saramago
Çev. Emrah İmre
3. OTOMATİK PORTAKAL
Anthony Burgess
Çev. Dost Körpe
4. CASUS
Joseph Conrad
Çev. Ünal Aytür
5. KORKU VADİSİ
Arthur Conan Doyle
Çev. İpek Babacan
6. VAHŞETİN ÇAĞRISI
Jack London
Çev. Levent Cinemre
7. AFORİZMALAR
Franz Kafka
Çev. Osman Çakmakçı
8. KOPYALANMIŞ ADAM
José Saramago
Çev. Emrah İmre
9. DÖRT OYUN
Bernard Shaw
Çev. Sevgi Sanlı
10. BEYAZ DIŞ
Jack London
Çev. Levent Cinemre
11. ÜÇ ÖRNEK ÖYKÜ VE BİR ÖNSÖZ
Miguel de Unamuno
Çev. Yıldız Ersoy Canpolat
12. DÖRTLERİN YEMİNİ
Arthur Conan Doyle
Çev. İpek Babacan
13. A.B.D. / 42. ENLEM
John Dos Passos
Çev. Oya Dalgıç
14. ÜÇ BÜYÜK USTA
Stefan Zweig
Çev. Nafer Ermiş
15. KENDİLERİYLE SAVAŞANLAR
Stefan Zweig
Çev. Nafer Ermiş
16. ODA MÜZİĞİ - DÜTÜN ŞİİRLERİ
James Joyce
Çev. Osman Çakmakçı
17. KÜSKÜN KAHVENİN TÜRKÜSÜ
Carson McCullers
Çev. İpek Babacan
18. KENDİ HAYATININ ŞİİRİNİ YAZANLAR
Stefan Zweig
Çev. Gülperi Sert
19. BAĞÇEDE EĞLENCE
Katherine Mansfield
Çev. Oya Dalgıç
20. A.B.D. / 1919
John Dos Passos
Çev. Oya Dalgıç
21. SATRANÇ
Stefan Zweig
Çev. Ahmet Cemal
22. BİLİNMEYEN BİR KADININ MEKTUBU
Stefan Zweig
Çev. Ahmet Cemal
23. DEMİR ÖKÇE
Jack London
Çev. Levent Cinemre
24. MOZART VE DEYYUSLAR
Anthony Burgess
Çev. Aslı Biçen
25. ÇOCUKSU BİR ŞEY
Katherine Mansfield
Çev. Oya Dalgıç
26. DÖNÜŞÜM
Franz Kafka
Çev. Gülperi Sert
27. KULE
William Golding
Çev. E. Ele Çakmak
28. ERMIŞ
Halil Cibran
Çev. Ayşe Berktaş

29. ALTIN GÖZDE YANSIMALAR

Carson McCullers

Çev. İpek Babacan

30. BİR YAZARIN GÜNLÜĞÜ

Virginia Woolf

Çev. Oya Dalgıç

31. DENİZ KURDU

Jack London

Çev. Fadime Kâhya

32. KUM VE KÖPÜK

Halil Cibran

Çev. Kenan Sarılioğlu

33. HUCKLEBERRY FINN'İN MACERALARI

Mark Twain

Çev. Bülent O. Doğan

34. MARTI

Anton Pavloviç Çehov

Çev. Atıf Behramoğlu

35. VANYA DAYI

Anton Pavloviç Çehov

Çev. Atıf Behramoğlu

36. BİR HANİMEFENDİNİN PORTRESİ

Henry James

Çev. Suzan Akçora

37. ÇOCUKLUĞUM

Maksim Gorki

Çev. Mazlum Beyhan

38. MARTIN EDEN

Jack London

Çev. Levent Cinemre

39. AYAKTAKIMI ARASINDA

Maksim Gorki

Çev. Koray Karasulu

40. BÜTÜN ŞİİRLERİNDEN SEÇMELE

Rainer Maria Rilke

Çev. Ahmet Cenal

41. BİR ELİN SESİ VAR

Anthony Burgess

Çev. Roza Hakmen

42. YİRMİ AŞK ŞİİRİ VE UMUTSUZ BİR

ŞARKI

Pablo Neruda

Çev. Sait Maden

43. ŞATO

Franz Kafka

Çev. Regaip Minareci

44. YILDIZ GEZGİNİ

Jack London

Çev. Fadime Kâhya

45. MECZUP

Halil Cibran

Çev. Kenan Sarılioğlu

46. KÜÇÜK BURJUVALAR

Maksim Gorki

Çev. Koray Karasulu

47. GENÇ BİR DOKTORUN ANILARI

Mihail Bulgakov

Çev. Tuğba Bolat

48. GİTANJALİ - İLÂHİLER

Rabindranath Tagore

Çev. Bülent Ecevit

49. DAVA

Franz Kafka

Çev. Gülperi Sert

50. BEN, CLAUDIUS

Robert Graves

Çev. Dost Körpe

51. ELLERİN ZAMANLARLA DOLU

Paul Celan

Çev. Ahmet Cenal

52. BİR KADININ YAŞAMINDAN YİRMİ

DÖRT SAAT

Stefan Zweig

Çev. Mahmure Kahraman

53. DENİZ FENERİ

Virginia Woolf

Çev. Sevdâ Çalışkan

54. PİRAMİT

William Golding

Çev. Armağan İkkin

55. KARMAŞIK DUYGULAR

Stefan Zweig

Çev. İknur İgan

56. GOG (I-II)

Giovanni Papini

Çev. Fikret Adil

57. KORKU

Stefan Zweig

Çev. İknur İgan

58. ÖLÜMCÜL YUMURTALAR

Mihail Bulgakov

Çev. Tuğba Bolat

59. ÇATAL DİL
William Golding
Çev. E. Efe Çakmak
60. EKMEĞİMİ KAZANIRKEN
Maksim Gorki
Çev. Mazlum Beyhan
61. YAKICI SIR
Stefan Zweig
Çev. İlnur İgan
62. DR. JEKYLL İLE BAY HYDE
Robert Louis Stevenson
Çev. Celâl Üster
63. MUHTEŞEM GATSBY
F. Scott Fitzgerald
Çev. Fadime Kâhya
64. KÖPEK KALBI
Mihail Bulgakov
Çev. Mustafa Yılmaz
65. GÖMÜLÜ ŞAMDAN
Stefan Zweig
Çev. Regaip Minareci
66. OLAĞANÜSTÜ BİR GECE
Stefan Zweig
Çev. İlnur İgan
67. GEZGİN
Halil Cibran
Çev. Kenan Sarılioğlu
68. BENİM ÜNİVERSİTELERİM
Maksim Gorki
Çev. Mazlum Beyhan
69. MÜREBBİYE
Stefan Zweig
Çev. İlnur İgan
70. TANRI CLAUDIUS
Robert Graves
Çev. Deniz Betil
71. ÜÇ KIZ KARDEŞ
Anton Pavloviç Çehov
Çev. Atıl Behramoğlu
72. AY'A YOLCULUK
Jules Verne
Çev. Bertan Onaran
73. DOKTOR HASTALANDI
Anthony Burgess
Çev. Can Morali
74. TOM SAWYER'İN MACERALARI
Mark Twain
Çev. Bülent O. Doğan
75. FELİCE'YE MEKTUPLAR
Franz Kafka
Çev. Çağlar Tanyeri, Murat Sözen,
Turgay Kurultay
76. VIŞNE BAHÇESİ
Anton Pavloviç Çehov
Çev. Atıl Behramoğlu
77. BOYALI PEÇE
W. Somerset Maugham
Çev. Meltem Aydın
78. FENİÇKA
Lou Andreas-Salomé
Çev. İlnur İgan
79. SERBEST DÜŞÜŞ
William Golding
Çev. Nilgün Miler
80. CEZA KOLONİSİNDE VE DİĞER
ÖYKÜLER
Franz Kafka
Çev. Gülperi Sert
81. AMERİKA
Franz Kafka
Çev. Regaip Minareci
82. BABAYA MEKTUP
Franz Kafka
Çev. Regaip Minareci
83. ARAYIŞLAR
Lou Andreas-Salomé
Çev. İlnur İgan
84. DALGALAR
Virginia Woolf
Çev. Tülin Cansunar
85. İNGİLİZ VE AMERİKAN
EDEBİYATINDA KISA ÖYKÜNÜN
BÜYÜK USTALARI
Haz. Çev. Celal Üster
86. ERMİŞİN BAHÇESİ
Halil Cibran
Çev. Kenan Sarılioğlu
87. AMOK KAŞUCUSU
Stefan Zweig
Çev. Nafiz Ermiş

88. CLARISSA
Stefan Zweig
Çev. Gülperi Sert
89. DEFINE ADASI
Robert Louis Stevenson
Çev. Nurettin Elhüseyni
90. BİR ÇÖKÜŞÜN ÖYKÜSÜ
Stefan Zweig
Çev. Regaip Minareci
91. ANNE FRANK'IN HATIRA DEFTERİ
Türkçe Söyleyen: Can Yücel
92. DOKTOR OX'UN DENEYİ
Jules Verne
Çev. Alev Özgüner
93. YALNIZ BİR AVCIDIR YÜREK
Carson McCullers
Çev. Mehmet H. Doğan
94. SEKSEN GÜNDE DÜNYA GEZİSİ
Jules Verne
Çev. Bertan Onaran
95. İNSANIN ESARETİ
W. Somerset Maugham
Çev. Tülin Er
96. MUTLU PRENS
Oscar Wilde
Çevirenler: Rza Hakmen / Fatih Özgüven
97. ALİCE HARİKALAR DİYARINDA
Lewis Carroll
Çev. Sinan Ezber
98. AY IŞIĞI SOKAĞI
Stefan Zweig
Çev. Regaip Minareci
99. PINOKYO
Carlo Collodi
Çev. Egemen Berköz
100. DOKTOR MOREAU'NUN ADASI
H. G. Wells
Çev. Celâl Üster
101. DUVARCI USTASI DON GESUALDO
Giovanni Verga
Çev. Neyyire Gül Işık
102. ALTINCI KOĞUŞ
Anton Pavloviç Çehov
Çev. Yulva Muhurcişi
103. LORD JIM
Joseph Conrad
Çev. Dost Körpe
104. MECBURİYET
Stefan Zweig
Çev. Gülperi Sert
105. ARTAMONOVLAR
Maksim Gorki
Çev. Ayşe Hacıhasanoğlu
106. GÖRÜNÜR KARANLIK
William Golding
Çev. Can Morali
107. ZAMAN MAKİNESİ
H. G. Wells
Çev. Celâl Üster
108. OTTILA'YA VE AİLEYE MEKTUPLAR
Franz Kafka
Çev. Regaip Minareci
109. RUTH
Lou Andreas-Salomé
Çev. İknur Iğan
110. ZACHARIUS USTA
Jules Verne
Çev. Alev Özgüner
111. BİR KUZEY MACERASI
Jack London
Çev. Levent Cinemre
112. GEÇMİŞE YOLCULUK
Stefan Zweig
Çev. Regaip Minareci
113. LEONARDO'NUN YAHUDA'SI
Leo Perutz
Çev. Zehra Aksu Yılmaz
114. USTA VE MARGARİTA
Mihail Bulgakov
Çev. Mustafa Kemal Yılmaz
115. ÜÇ YIL
Anton Pavloviç Çehov
Çev. Yulva Muhurcişi
116. KIZIL
Stefan Zweig
Çev. Regaip Minareci
117. BİR SAFDİLİN HATIRA DEFTERİ
Arkadi Averçenko
Çev. Mustafa Kemal Yılmaz

118. KIRIK KANATLAR
Halil Cibran
Çev. Kenan Sarıalioğlu
119. LYON'DA DÜĞÜN
Stefan Zweig
Çev. Gülperi Sert
120. RAHEL TANRI'YLA HESAPLAŞIYOR
Stefan Zweig
Çev. Gülperi Sert
121. ŞEYTAN'IN GÜNLÜĞÜ
Leonid Andreyev
Çev. Barış Zeren
122. PATLAYAN KUYRUKLUYILDIZLAR
Ekspresyonist Öyküler
Çev. Zehra Aksu Yılmaz
123. CEBERUT MARTIN
William Golding
Çev. Fadime Kâhya
124. ŞEYTAN TOZU
Leo Perutz
Çev. Zehra Aksu Yılmaz
125. BOZKIR - Bir Yolculuk Hikâyesi
Anton Pavloviç Çehov
Çev. Ayşe Hacıhasanoğlu
126. OZ BÜYÜCÜSÜ
L. Frank Baum
Çev. Volkan Yalçıntoklu
127. ÂDEM'DEN ÖNCE
Jack London
Çev. Levent Cinemre
128. İSTANBUL TRENI
Graham Greene
Çev. Hüseyin Gündoğdu
129. ATEŞ YAKMAK
Jack London
Çev. Levent Cinemre
130. YAHUDA İSKARİOT
Leonid Andreyev
Çev. Mustafa Kemal Yılmaz
131. HOMEROS'UN KIZI
Robert Graves
Çev. Deniz Betil
132. MESELENİN ÖZÜ
Graham Greene
Çev. Mina Urgan
133. KADRANSIZ SAAT
Carson McCullers
Çev. Can Morali
134. HAYATIM
Anton Pavloviç Çehov
Çev. Yulva Muhurcişi
135. KIZIL KAHKAHA
Leonid Andreyev
Çev. Mustafa Kemal Yılmaz
136. DÜNYALAR SAVAŞI
H. G. Wells
Çev. Celâl Üster
137. PETER PAN
J. M. Barrie
Çev. Çiçek Öztekin
138. UYANIŞ
Kate Chopin
Çev. Burcu Şahinli
139. CANAVAR
Stephen Crane,
Çev. Osman Çakmakçı
140. İNSANLIĞIN YILDIZININ
YÜKSELDİĞİ ANLAR
Stefan Zweig
Çev. İlknur İgan
141. DENİZLER ALTINDA YIRMI BİN
FERSAH
Jules Verne
Çev. Berna Günen
142. KÜÇÜK KADINLAR
Louisa May Alcott
Çev. Cevdet Serbest
143. KASSANDRA
Christa Wolf
Çev. İlknur İgan
144. HAYATIN MUCİZELERİ
Stefan Zweig
Çev. Gülperi Sert
145. BUZULLAR ARASINDA BİR KIŞ
Jules Verne
Çev. Alev Özgüner
146. OLALLA
Robert Louis Stevenson
Çev. Celâl Üster

147. BENJAMIN BUTTON'IN TUHAF
HİKÂYESİ
F. Scott Fitzgerald
Çev. Bülent O. Doğan
148. GİZLİ BAHÇE
Frances Hodgson Burnett
Çev. Osman Çakmakçı
149. BARAGAN'IN DİKENLERİ
Panait Istrati
Çev. Bertan Onaran
150. KARANLIĞIN YÜREĞİ
Joseph Conrad
Çev. Bülent O. Doğan
151. DOKUZLA DOKUZ ARASINDA
Leo Perutz
Çev. Zehra Aksu Yılmaz

MODERN KLASİKLER Dizisi -45

Halil Cibran, gençlik döneminin ürünü ve sonraki yapıtlarının habercisi olan *Meczip*'ta, toplum önünde büründüğü maskelerden kurtulup gerçek benliğini kucaklamayı başaran insanoğlunu anlatır. Kendini her türlü yüzeysellikten arındırıp hakikatin peşine düşen, bu arayışın sonunda varış noktası yalnızlık ve özgürlük olan kişi, toplumun gözünde meczuptur.

Cibran'ın kötülük, ikiyüzlülük, adaletsizlik, konformizm ve tamahkârlık karşısındaki eleştirel tutumu; bu dünyayla, burada sürdürdüğü varoluşla, yaşadığı zamanla uzlaşamayan bir *mezcubun* bakış açısından kaleme alınmış bu mesellerdeki keskin ironide ifadesini bulur.

HALİL CİBRAN (1883-1931): Lübnan asıllı Amerikalı felsefe yazarı, romancı, mistik şair ve ressam Halil Cibran, ilköğrenimini Beyrut'ta tamamladıktan sonra ailesiyle birlikte Lübnan'dan Boston'a göç etti. 1898'de Lübnan'a dönerek Maruni Kilisesi'ne bağlı Me'hadü'l-Hikme'ye girdi ve burada mükemmel düzeyde Arapça öğrendi. 1903'te Boston'a dönüşünde bir Arap göçmen gazetesi olan *el-Muhacir*'de deneme türündeki ilk edebi ürünlerini yayımladı. Resim bilgisini geliştirmek amacıyla 1908-1910 yılları arasında Paris'te yaşadı. 1912'de New York

kentine yerleşerek, kendini Arapça ve İngilizce edebi denemeler, öyküler yazmaya ve resim yapmaya adanmıştı. ABD'de ölmesine karşın, vasiyeti üzerine Lübnan'a götürülerek gömüldü. Cibran'ın aşk, ölüm, doğa ve yurt özlemi gibi konuları işlediği Arapça ve İngilizce yapıtları büyük bir etki yaratmıştır.

